

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Naturtypekartlegging av planområdet Nylandet

Vikna kommune, Trøndelag fylke

NIBIO RAPPORT | VOL. 6 | NR. 19 | 2020

Synnøve Nordal Grenne

Avdeling for Kulturlandskap og biomangfold

TITTEL/TITLE

Naturtypekartlegging av planområdet nylandet i Vikna kommune, Trøndelag fylke

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Synnøve Nordal Grenne

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
14.02.2020	6/19/2020	Åpen	11268	18/01019
ISBN:	ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	
978-82-17-02518-4	2464-1162	28		

OPPDRAUGSGIVER/EMPLOYER:

Vikna kommune

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Anton Bævre

STIKKORD/KEYWORDS:

Naturtypekartlegging, kystlynghei, kystmyr

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Avdeling for Kulturlandskap og biomangfold

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Denne rapporten presenterer naturtypekartlegging og verdisetting av naturtyper spesielt med hensyn til myr og kystlynghei innen planområdet Nylandet ved Rørvik i Vikna kommune, Trøndelag fylke, på oppdrag fra Vikna kommune.

LAND/COUNTRY:

Norge

FYLKE/COUNTY:

Trøndelag

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Vikna

STED/LOKALITET:

Nylandet

GODKJENT /APPROVED

Anders Nielsen

NAVN/NAME

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Synnøve Nordal Grenne

NAVN/NAME

NIBIONORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Forord

Denne rapporten presenterer naturtypekartlegging og verdisetting av naturtyper, spesielt med hensyn til myr og kystlynghei innen planområdet Nylandet i Vikna kommune, Trøndelag fylke, på oppdrag fra Vikna kommune. Målsettingen med arbeidet var å få en overordnet kartlegging av om det finnes naturverdier innenfor området. Kartleggingen som ble utført i dette prosjektet vil utgjøre grunnlag for en videre konsekvensutredning på naturmiljø og vurderinger av hvor vidt det er noen deler av planområdet som ikke er utbyggbare pga. store naturverdier.

Takk til Anton Bævre fra Vikna kommune for oppdraget og godt samarbeid i prosjektet.

Trondheim, 01.01.2020

Synnøve Nordal Grenne

Innhold

1	Innledning.....	5
2	Metode	6
3	Naturtypebeskrivelser av planområdet Nylandet, Vikna kommune	7
3.1	Områdebeskrivelser	7
	Kystmyr.....	7
	Kystlynghei	13
4	Kilder.....	28

1 Innledning

NIBIO har utført oppdraget «Naturtypekartlegging av planområdet Nylandet i Vikna kommune». Nylandet ligger like nord for kommunesenteret Rørvik. Kartleggingen ble utført 13.06. 2018. Målsettingen med arbeidet var å få en overordnet kartlegging av om det finnes naturverdier innenfor området, spesielt med hensyn til myr og kystlynghei. Kartleggingen som ble utført i dette prosjektet vil utgjøre grunnlag for en videre konsekvensutredning på naturmiljø og vurderinger av hvor vidt det er noen deler av planområdet som ikke er utbyggbare pga. store naturverdier.

Nylandet ligger i Vikna kommune der det er kartlagt mange områder med kystlynghei og undersøkelser viser også at det er stor dekning av såkalt «potensiell» kystlynghei i kommunen (Johansen, L. m.fl. 2017). I forbindelse med tidligere reguleringsplanarbeid ble det gjort noen registreringer på kystlynghei innenfor planområdet i 2002. Disse ble registrert som lokalt viktig, verdi C. Sør-vest for området ligger det to kystlynghei-lokaliteter, også kartlagt som lokalt viktig, verdi C (<https://kart.naturbase.no/>). Mesteparten av arealet innenfor planområdet Nylandet (ca. 80 %) ligger øst for Hansvikveien, som går gjennom området i sør-nord retning (figur 1 og 2). Den delen av lokaliteten som ligger vest for Hansvikveien ligger med en topografisk helning mot øst og strekker seg mellom 25 og 50 m.o.h. Arealet som ligger på østsiden av Hansvikveien har liten topografisk helning, omtrent hele området ligger på ca. 25 m.o.h. Området utgjør sørlige del av et større myrområde, Hansvikmyran. I forbindelse med den norske myrreservatplanen ble det i 1980 gjort myrundersøkelser i Vikna kommune der 12 myrområder ble beskrevet. Hansvikmyra ble ikke beskrevet i denne rapporten (Moen, A. og medarbeidere. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. 160 s. [Rapport 1 1983 i pdf-format](#)).

Kartleggingen tok utgangspunkt i AR 5 og det ble kartlagt naturtyper og tegnet inn nye grenser i fht. dette kartlaget. Samlet areal innenfor planområdet er 612 daa. Myrområder dekker ca. 254 daa (41 %) av dette. Kystlynghei, dekker ca. 118 daa (19 %) og skog dekker ca. 158 daa (26 %) av planområdet. Resten av planområdet; ca. 83 daa (14 %) er fordelt på fulldyrket, innmarksbeite, bebygd areal, samferdsel og vann (fig. 3).

Området på vestsiden av Hansvikveien er i gjengroing med bjørk, salix sp., busk-og bergfuru, dette området er derfor hovedsaklig kartlagt som skog. Området veksler mellom grunnlendte, tørre partier med berg i dagen, dominert av heigråmose og fuktige, myrlendte partier med mye torvmyrull og krekling. I den nordlige delen av planområdet, langs begge sider av Hansvikveien, er det flere plantefelt med norsk gran og sitkagran. Områdene som er kartlagt som kystlynghei ligger noe spredt og flekkvis innenfor avgrensingen til planområdet, men mesteparten av kystlyngheiarealet ligger i mosaikk med myrområdet øst for Hansvikveien. Disse partiene ligger som slake, grunnlendte og åpne forhøyninger i et ellers flatt myrlendt terreng. Kartlegging, verdisetting og vekting foregikk etter metodikken angitt i DN-håndbok 13 (revidert versjon 2007) og Miljødirektoratets utkast til faktaark for kulturmark fra 2015 (upublisert, Miljødirektoratet). Utfra denne metodikken var det innen planområdet to arealer med kystlynghei og to arealer med kystmyr som var innenfor kriteriene til å bli levert i henhold til Miljødirektoratets rutiner for kvalitetssikring av data til naturbase (<https://kart.naturbase.no/>). Disse fire områdene er beskrevet i kapittel 3 i denne rapporten.

2 Metode

Oppdraget besto i naturtypekartlegging av planområdet Nylandet ved Rørvik i Vikna kommune. Kartleggingen foregikk etter metodikken angitt i DN-håndbok 13 (revidert versjon 2007) og resultatene ble levert i henhold til Miljødirektoratets rutiner for kvalitetssikring av data til naturbase. Aktuelle grunntyper i henhold til NiN 2.0 er angitt (Halvorsen et.al. 2015).

Verdisettingen og vektingen av ulike parametre for naturtyper følger Miljødirektoratets utkast til faktaark for kulturmark fra 2015 (upublisert, Miljødirektoratet). Naturtypebeskrivelsen er utarbeidet i henhold til mal tilsendt fra Fylkesmannen i Trøndelag.

Feltarbeidet ble utført i vekstsesongen med tanke på best mulig artsbestemmelser. Arbeidet omfattet gjennomgang av tidligere kartlegginger og registreringer i området, samt artsregistreringer (karplanter), kartlegging av evt. verdifulle naturtyper og trekking av grenser på kart. Bilder tatt under befaringen er lagt til grunn for kartleggingen.

Alle kart er produsert ved hjelp av ArcMap 10.1.

3 Naturtypebeskrivelser av planområdet

Nylandet, Vikna kommune

3.1 Områdebeskrivelser

Kystmyr

ID:	Ny
Områdenavn	Nylandet myrområde sør
UTM33	7200210N 322058Ø
Naturtype:	Kystmyr A08
Utforming:	Fattig jordvannsmyr A0803
Grunntype etter NiN	Svært og temmelig kalkfattige myrflater V1-C-1.
Verdisetting:	B
Areal:	158 daa
Registreringsdato:	13.06. 2018
Stedkvalitet:	<20 meter
Hevd:	ingen

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av NIBIO ved Synnøve Nordal Grenne og er en kartlegging av naturtyper i planområdet Nylandet i Vikna kommune. Målsettingen med arbeidet var å få en overordnet kartlegging av om det finnes naturverdier innenfor området, da spesielt med hensyn til myr og kystlynghei. Kartleggingen ble utført på oppdrag fra Vikna kommune ved Anton Bævre og ble gjennomført den 13.06.2018. Bilder som ble tatt under befaringen er også lagt til grunn for kartleggingen. Området utgjør sørlige del av et større myrområde, Hansvikmyra. I forbindelse med den norske myrreservatplanen ble det i 1980 gjort myrundersøkelser i Vikna kommune der 12 myrområder er beskrevet. Hansvikmyra ble ikke beskrevet i denne rapporten (Moen, A. og medarbeidere. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. 160 s. [Rapport 1 1983 i pdf-format](#)).

Beliggenhet og naturgrunnlag

Nylandet ligger i Vikna kommune, like nord for kommunesenteret Rørvik (figur 1 og 2). Området befinner seg i klart oseanisk (O3) vegetasjonssesksjon, i sør-boreal vegetasjonssone (SB). Vikna er en del av den kaledonske fjellkjedefoldingen, som gir en karakteristisk strøkretning sørvest–nordøst. Berggrunnen består av migmatittgneis, uinndelt, granittisk til granodiorittisk sammensetning (<http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>).

Arealet, Nylandet myrområde sør, ligger på østsiden av Hansvikveien. Området har liten topografisk helning, mesteparten av arealet ligger på omtrent 25 moh. De to myrområdene som er kartlagt i

planområdet (myrområde sør og myrområde nord) er adskilt ved en kanal/bekk som går gjennom området fra nord-vest mot sør-øst. Myrområde sør ligger på sørsiden av denne kanalen/bekken. Myrområdet ligger i mosaikk med partier med åpen grunnlendt mark, kartlagt som kystlynghei. Disse partiene ligger som slake, åpne forhøyninger i et ellers flatt myrlendt terreng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Myrområdet er hovedsaklig fattig tuemyr som veksler mellom tuer og forsenkninger (høljer). Naturtypen er kystmyr A08 med utforming fattig jordvannsmyr A0803. Grunntype etter NiN 2.0 er hovedsaklig svært og temmelig kalkfattige myrflater V1-C-1. Noen mindre områder langs bekker/kanaler har grunntype V2-C-1 kalkfattige og svakt intermediære myr- og sumpskogsmarker.

Artsmangfold

Tuene domineres av heigråmose, krekling, røsslyng. I fuktigere partier (høljer) dominerer torvmoser. Arter som også ble registrert var bl.a. rome, torvmyrull, bjønnskjegg, molte, tepperot, klokkelying, pors, tettegras, flekkmarihand, tyttebær, skrubbær, dvergbjørk, buskfuru.

Bruk, tilstand og påvirkning

Beliggenheten til myrområdet, like nord for kommunesenteret Rørvik, kan tyde på at området har vært utsatt for sterk menneskelig påvirkning over tid. Myrområdet har også tydelige spor etter både grøfting og torvtekt. Det er flere kanaler i området. Under siste krig ble det i dette området bygd forsvarsanlegg og gravd kanaler/grøfter av tyske styrker (Anton Bævre pers. medd.).

Menneskelig aktivitet som drenering, nedbygging, oppdyrking og torvtekt har mange steder redusert antallet og arealet av myrer, spesielt i nemoral (N) til sørboreal (SB). I de tettest befolkede områdene av landet og i intensivt drevne jordbrukslandskap er myrene under sterkt press, og dette gjelder alle typer låglandsmyr langs kysten (innen N-SB). Intakt hydrologi (vasshusholdning) er det mest vesentlige for at ei myr skal fortsette å være funksjonell som myr over tid (Miljødirektoratets utkast til faktaark for kulturmark fra 2015).

I kantsoner av myrområdet på Nylandet er det grøftet og plantet i med sitkagran/busk- og bergfuru. I senere år har spredning av fremmede treslag kommet som en ny trussel mot kystmyrene. Spesielt buskfuru/bergfuru og sitkagran er i rask og ukontrollert spredning, og disse er et problem særlig i myrkanter, men det er også eksempler på at de etablerer seg på åpne myrflater både på nedbørsmyr og jordvannsmyr. Drenering av myr øker muligheten for uønsket spredning av fremmede treslag (Miljødirektoratets utkast til faktaark for kulturmark fra 2015).

Fremmede arter

Fremmede arter som sitkagran, bergfuru/buskfuru finnes spredt i området. Artene står oppført i norsk svarteliste av 2018 med svært høy risiko.

Kulturminner

Det er registrert kulturminner i området (<https://kart.naturbase.no/>).

Skjøtsel og hensyn

Myrområdet blir karakterisert som svakt påvirka som betyr at deler av lokaliteten er påvirka av grøfting og torvtekt, men hydrologien på myra er for det meste intakt. Myra vil over tid få bedre tilstand gjennom naturlig utvikling hvis ytterligere inngrep ikke skjer. Ingen beite ble registrert i området

Helhetlig landskap

Myra ligger i sørlige del av Hansvikmyra som er et større myrområde nord for Rørvik.

Verdibegrunnelse

Med utgangspunkt i fakta-ark fra Miljødirektoratet (2015) gis de viktige parametere for verdisetting for myr følgende vektning:

Forekomst av terrengdekkende myr, atlantisk høgmyr eller kanthøgmyr får middels vekt fordi myrkomplekset omfatter «annen kystmyr» (delnaturtype 4).

Tilstand – hydrologi får middels vekt fordi myrområdet blir karakterisert som svakt påvirka som betyr at deler av lokaliteten er påvirka av for eksempel grøfter, men hydrologien på myra er for det meste intakt. Sentrale deler av myrflata (ved toppunktet på høgmyrer) er intakt. Myra vil over tid få bedre tilstand gjennom naturlig utvikling hvis ytterligere inngrep ikke skjer.

Størrelse og Regional tilhørighet – vegetasjonssone gis middels vekt: Svakt påvirka myrkomplekser med «annen kystmyr» (delnaturtype 4) som ligger i sør-boreal vegetasjonssone (SB) eller nedre del av mellom-boreal vegetasjonssone (MB) og er > 50 daa store. Konklusjonen er at det blir gitt verdi B for dette området.

ID:	Ny
Områdenavn	Nylandet myrområde nord
UTM33	7200528N 322287Ø
Naturtype:	Kystmyr A08
Utforming:	Fattig jordvannsmyr A0803
Grunntype etter NiN	Svært og temmelig kalkfattige myrflater V1-C-1.
Verdisetting:	B
Areal:	97 daa
Registreringsdato:	13.06. 2018
Stedkvalitet:	<20 meter
Hevd:	ingen

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av NIBIO ved Synnøve Nordal Grenne og er en kartlegging av naturtyper i planområdet Nylandet i Vikna kommune. Målsettingen med arbeidet var å få en overordnet kartlegging av om det finnes naturverdier innenfor området, spesielt med hensyn til myr og kystlynghei. Kartleggingen ble utført på oppdrag fra Vikna kommune ved Anton Bævre og ble gjennomført den 13.06.2018. Bilder som ble tatt under befaringen er også lagt til grunn for kartleggingen. Området utgjør sørlige del av et større myrområde, Hansvikmyra. I forbindelse med den norske myrreservatplanen ble det i 1980 gjort myrundersøkelser i Vikna kommune der 12 myrområder er beskrevet. Hansvikmyra ble ikke beskrevet i denne rapporten (Moen, A. og medarbeidere. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. 160 s. [Rapport 1 1983 i pdf-format](#)).

Beliggenhet og naturgrunnlag

Nylandet ligger i Vikna kommune, like nord for kommunesenteret Rørvik (figur 1 og 2). Området befinner seg i klart oseanisk (O3) vegetasjonssesksjon, i sør-boreal vegetasjonssone (SB). Vikna er en del av den kaledonske fjellkjedefoldingen, som gir en karakteristisk strøkretning sørvest–nordøst. Berggrunnen består av migmatittgneis, uinndelt, granittisk til granodiorittisk sammensetning (<http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>).

Arealet, Nylandet myrområde nord, ligger på østsiden av Hansvikveien. Området har liten topografisk helning, mesteparten av arealet ligger på omtrent 25 m.o.h. De to myrområdene som er kartlagt i planområdet (myrområde sør og myrområde nord) er adskilt ved en kanal/bekk som går gjennom området fra nord-vest mot sør-øst. Myrområde nord ligger på nordsiden av denne kanalen/bekken. Myrområdet er i mosaikk med partier med åpen grunnlendt mark, kartlagt som kystlynghei. Disse partiene ligger som slake, åpne forhøyninger i et ellers flatt myrlendt terreng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Myrområdet er hovedsaklig fattig tuemyr som veksler mellom tuer og forsenkninger (høljer). Naturtypen er kystmyr A08 med utforming fattig jordvannsmyr A0803. Grunntype etter NiN 2.0 er hovedsaklig svært og temmelig kalkfattige myrflater V1-C-1. Noen mindre områder langs bekker/kanaler har grunntype V2-C-1 kalkfattige og svakt intermediære myr- og sumpskogsmarker.

Artsmangfold

Tuene domineres av heigråmose, krekling, røsslyng. I fuktigere partier (høljer) dominerer torvmoser. Arter som også ble registrert var bl.a. rome, torvmyrull, bjønnskjegg, molte, tepperot, klokkelyng, pors, tettegras, flekkmariland, tyttebær, skrubbær, dvergbjørk, buskfuru.

Bruk, tilstand og påvirkning

Beliggenheten til myrområdet, like nord for kommunesenteret Rørvik, kan tyde på at området har vært utsatt for sterk menneskelig påvirkning over tid. Myrområdet har tydelige spor etter både grøfting og torvtekt. Det er flere kanaler i området. Under siste krig ble det i dette området bygd opp forsvarsanlegg og gravd kanaler/grøfter av tyske styrker (Anton Bævre pers. medd.).

Menneskelig aktivitet som drenering, nedbygging, oppdyrking og torvtekt har mange steder redusert antallet og arealet av myrer, spesielt i nemoral (N) til sørboreal (SB) vegetasjonssone. I de tettest befolkede områdene av landet og i intensivt drevne jordbrukslandskap er myrene under sterkt press, og dette gjelder alle typer låglandsmyr langs kysten (innen N-SB). Intakt hydrologi (vasshusholdning) er det mest vesentlige for at ei myr skal fortsette å være funksjonell som myr over tid (Miljødirektoratets utkast til faktaark for kulturmark fra 2015).

I kantsoner av myrområdet på Nylandet er det grøftet og plantet i med sitkagran, buskfuru og bergfuru. I senere år har spredning av fremmede treslag kommet som en ny trussel mot kystmyrene. Spesielt buskfuru/bergfuru og sitkagran er i rask og ukontrollert spredning, og disse er et problem særlig i myrkanter, men det er også eksempler på at de etablerer seg på åpne myrflater både på nedbørsmyr og jordvannsmyr. Drenering av myr øker muligheten for uønsket spredning av fremmede treslag (Miljødirektoratets utkast til faktaark for kulturmark fra 2015).

Fremmede arter

Fremmede arter som sitkagran, bergfuru/buskfuru finnes spredt i området. Artene står oppført i norsk svarteliste av 2018 med svært høy risiko. Området grenser til sitkaplantasje i nord.

Kulturminner

Det er registrert kulturminner i området (<https://kart.naturbase.no/>).

Skjøtsel og hensyn

Myrområdet blir karakterisert som svakt påvirka som betyr at deler av lokaliteten er påvirka av grøfting og torvtekt, men hydrologien på myra er for det meste intakt. Myra vil over tid få bedre tilstand gjennom naturlig utvikling hvis ytterligere inngrep ikke skjer. Ingen beite ble registrert i området.

Helhetlig landskap

Myra ligger i sørlige del av Hansvikmyra som er et større myrområde nord for Rørvik.

Verdibegrunnelse

Med utgangspunkt i fakta-ark fra Miljødirektoratet (2015) gis de viktige parametere for verdisseting for myr følgende vekting:

Forekomst av terrengdekkende myr, atlantisk høgmyr eller kanthøgmyr får middels vekt fordi myrkomplekset omfatter «annen kystmyr» (delnaturtype 4).

Tilstand – hydrologi får middels vekt fordi myrområdet blir karakterisert som svakt påvirka som betyr at deler av lokaliteten er påvirka av for eksempel grøfter, men hydrologien på myra er for det meste intakt. Sentrale deler av myrflata (ved toppunktet på høgmyrer) er intakt. Myra vil over tid få bedre tilstand gjennom naturlig utvikling hvis ytterligere inngrep ikke skjer.

Størrelse og Regional tilhørighet – vegetasjonssone gis middels vekt: Svakt påvirka myrkomplekser med «annen kystmyr» (delnaturtype 4) som ligger i sør-boreal vegetasjonssone (SB) eller nedre del av mellom-boreal vegetasjonssone (MB). Konklusjonen er at det blir gitt verdi B for dette området.

Kystlynghei

ID:	Ny
Områdenavn	Nylandet kystlynghei sør
UTM33	7199932N 321973Ø
Naturtype:	D07 Kystlynghei
Utforming:	D0708 Kalkfattig kystfukthei (60 %) D0707 Kalkfattig kysthei (40 %)
Grunntype etter NiN	T34-C-2 kalkfattig kystlynghei.
Verdisetting:	C
Areal:	29 daa
Registreringsdato:	13.06. 2018
Stedkvalitet:	<20 meter
Hevd:	ingen

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av NIBIO ved Synnøve Nordal Grenne og er en kartlegging av naturtyper i planområdet Nylandet ved Rørvik i Vikna kommune. Målsettingen med arbeidet var å få en overordnet kartlegging av om det finnes naturverdier i området, da spesielt med hensyn til myr og kystlynghei. Prosjektet ble utført på oppdrag fra Vikna kommune ved Anton Bævre. Kartlegging av området ble gjennomført den 13.06.2018. Bilder som ble tatt under befaringen er også lagt til grunn for kartleggingen. Nylandet ligger i Vikna kommune der det er kartlagt mange områder med kystlynghei og undersøkelser viser også at det er stor dekning av såkalt «potensiell» kystlynghei i kommunen (Johansen, L. m.fl. 2017). I forbindelse med tidligere reguleringsplanarbeid ble det gjort noen registreringer på kystlynghei innenfor planområdet i 2002. Disse ble registrert som lokalt viktig (verdi C). Sør-vest for området ligger det to kystlynghei lokaliteter, kartlagt som lokalt viktig, verdi C (<https://kart.naturbase.no/>).

Beliggenhet og naturgrunnlag

Nylandet ligger i Vikna kommune, like nord for kommunesenteret Rørvik (figur 1). Området befinner seg i klart oseanisk (O3) vegetasjonsseksjon, i sør-boreal (SB) vegetasjonssone. Vikna er en del av den kaledonske fjellkjedefoldingen, som gir en karakteristisk strøkretning sørvest–nordøst. Berggrunnen består av migmatittgneis, uinndelt, granittisk til granodiorittisk sammensetning (<http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>).

Arealet har liten topografisk helning, omtrent hele området ligger på ca. 25 m.o.h. Området har partier med åpen, grunnlendt mark, kartlagt som kystlynghei. Disse partiene ligger som slake forhøyninger i et ellers flatt, myrlendt terreng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er Kystlynghei (D07). Største delen (60 %) av arealet utgjør utformingen fattig fukthei (D0708), en noe mindre del (40 %) utgjør fattig tørr kysthei (D0707). Tørrhei dominerer ved bergknausene mens fukthei kommer inn mot myr.

Grunntype etter NiN 2.0 er hovedsaklig T34-C-2 kalkfattig kystlynghei.

Lengst sør på området er kystlyngheia sterkt gjengrodd med bl.a. furu, mens det lenger nordover er mindre gjengroing. Nord på området blir det mer grunnlendte parti med berg i dagen. Her er kystlyngheia dominert av heigråmose, reinslav, krekling og røsslyng. Kystlyngheia i dette området har generelt lavt feltsjikt, 5-10 cm på rabbene, 10-20 cm i forsenkningene.

Artsmangfold

Mengdearter typisk for kalkfattig kystfukthei er f.eks. bjønnskjegg, krekling, torvmyrull, blokkebær og røsslyng. Andre arter med stedvis rik utbredelse er bl.a. rome, heigråmose, molte, dvergbjørk, slåttestarr, kornstarr og stormarimjelle. Ellers finnes her flekkmarihånd, smyle, tyttebær, ørevier, pors, furu, buskfuru, bjørk og rogn. I de tørrere utformingene av kystlyngheien er det større innslag av bl.a. heigråmose, rypebær, lys reinlav, grå reinlav, greplyng.

Bruk, tilstand og påvirkning

Kystlynghei som i dag er under påvirkning fra svak skjøtsel, fravær av sviing, gjengroing og noe spredning av fremmede bartrær. Røsslyngen i området er gammel, forvedet og kan beskrives som tidlig degenererende fase iht. lyngheisyklusen i skjøtelsboka for kulturlandskap (Norderhaug et al. 1999). Røsslyngen er i tillegg utsatt for omfattende skade som følge av tørke og langvarig barfrostperioder vinteren 2014, men viser under befaring tegn til revegetering de fleste steder. Tett utbredelse med heigråmose i bunnsjiktet.

Fremmede arter

Fremmede arter som sitkagran, bergfuru/buskfuru finnes spredt i området. Artene står oppført i norsk svarteliste av 2018 med svært høy risiko.

Kulturminner

Det er registrert kulturminner i området (<https://kart.naturbase.no/>).

Skjøtsel og hensyn

Det anbefales oppstart med lyngsviing og beite dersom en vil stanse degenereringen av røsslyngen, og få lyngheia i god hevd igjen. Kystlyngheia vil gjennomgå en verdiforringelse ved fortsatt fravær av skjøtsel.

Helhetlig landskap

Kystlyngheia inngår i et større kompleks med kystlyngheiareal i Vikna kommune.

Verdibegrunnelse

Kystlyngheia i planområdet er under til dels sterk påvirkning fra opphør av skjøtsel, fravær av sviing, gjengroing og noe spredning av fremmede bartrær. Røsslyngen i området er gammel, forvedet og kan beskrives som tidlig degenererende fase iht. lyngheisyklusen i skjøtelsboka for kulturlandskap (Norderhaug et al. 1999). Røsslyngen er i tillegg utsatt for omfattende skade som følge av tørke og langvarig barfrostperioder vinteren 2014, men viser under befarings tegn til revegetering de fleste steder. Tett utbredelse med heigråmose i bunnsjiktet.

Med utgangspunkt i fakta-ark fra Miljødirektoratet (2015) gis de viktige parametrene for verdisetting for kystlyngheia følgende vektning: størrelse får lav vektning (areal under 100 daa), tilstand vurderes til lav (noe gjengroingspreg), påvirkning/bruk (fremmede arter) gis middels vekt, Rødlistearter får lav vektning. Verdi C.

Ved å ta opp igjen beite og/eller sviing som skjøtsel i årene fremover har lokaliteten potensiale til å utvikle seg til en kystlyngheia-lokalitet med høyere verdi.

ID:	Ny
Områdenavn	Nylandet kystlynghei nord
UTM33	7200085N 322169Ø
Naturtype:	D07 Kystlynghei
Utforming:	D0708 Kalkfattig kystfukthei (60 %) D0707 Kalkfattig kysthei (40 %)
Grunntype etter NiN	T34-C-2 kalkfattig kystlynghei.
Verdisetting:	C
Areal:	40 daa
Registreringsdato:	13.06. 2018
Stedkvalitet:	<20 meter
Hevd:	ingen

Innledning

Områdebeskrivelsen er utarbeidet av NIBIO ved Synnøve Nordal Grenne og er en kartlegging av naturtyper i planområdet Nylandet ved Rørvik i Vikna kommune. Målsettingen med arbeidet var å få en overordnet kartlegging av om det finnes naturverdier i området, da spesielt med hensyn til myr og kystlynghei. Prosjektet ble utført på oppdrag fra Vikna kommune ved Anton Bævre. Kartlegging av området ble gjennomført den 13.06.2018. Bilder som ble tatt under befaringen er også lagt til grunn for kartleggingen. Nylandet ligger i Vikna kommune der det er kartlagt mange områder med kystlynghei og undersøkelser viser også at det er stor dekning av såkalt «potensiell» kystlynghei i kommunen (Johansen, L. m.fl. 2017). I forbindelse med tidligere reguleringsplanarbeid ble det gjort noen registreringer på kystlynghei innenfor planområdet i 2002. Disse ble registrert som lokalt viktig, verdi C. Sør-vest for området ligger det to kystlynghei-lokaliteter, kartlagt som lokalt viktig, verdi C (<https://kart.naturbase.no/>).

Beliggenhet og naturgrunnlag

Nylandet ligger i Vikna kommune, like nord for kommunesenteret Rørvik (figur 1 og 2). Området befinner seg i klart oseanisk (O3) vegetasjonssesksjon, i sør-boreal vegetasjonssone. Vikna er en del av den kaledonske fjellkjedefoldingen, som gir en karakteristisk strøkretning sørvest–nordøst. Berggrunnen består av migmatittgneis, uinndelt, granittisk til granodiorittisk sammensetning (<http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>).

Arealet har liten topografisk helning og omtrent hele området ligger på ca. 25 m.o.h. Området har partier med åpen, grunnlendt mark, kartlagt som kystlynghei. Disse partiene ligger som slake forhøyninger i et ellers flatt, myrlendt terreng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er Kystlynghei (D07). Største delen (60 %) av arealet utgjør utformingen fattig fukthei (D0708), en noe mindre del (40 %) utgjør fattig tørr kysthei (D0707). Tørrhei dominerer ved bergknausene, mens fukthei kommer inn mot myr.

Grunntype etter NiN 2.0 er hovedsaklig T34-C-2 kalkfattig kystlynghei. Kystlyngheia i dette området har generelt lavt feltsjikt, 5-10 cm på rabbene, 10-20 cm i forsenkningene. Området er preget av grunnlendte parti med berg i dagen. Her er kystlyngheia dominert av heigråmose, reinslav, krekling og røsslyng.

Artsmangfold

Mengdearter typisk for kalkfattig kystfukthei, f.eks. bjønnskjegg, krekling, torvmyrull, blokkebær og røsslyng. Andre arter med stedvis rik utbredelse er bl.a. rome, heigråmose, molte, dvergbjørk, slåttestarr, kornstarr og stormarimjelle. Ellers finnes her flekkmarihånd, smyle, tyttebær, ørevier, pors, furu, buskfuru, bjørk og rogn. Tørrere utforming med større innslag av bl.a. heigråmose, rypebær, lys reinlav, grå reinlav, greplyng.

Bruk, tilstand og påvirkning

Kystlynghei som i dag er under påvirkning fra svak skjøtsel, fravær av sviing, gjengroing og noe spredning av fremmede bartrær. Røsslyngen i området er gammel, forvedet og kan beskrives som tidlig degenererende fase iht. lyngheisyklusen i skjøtelsboka for kulturlandskap (Norderhaug et al. 1999). Røsslyngen er i tillegg utsatt for omfattende skade som følge av tørke og langvarig barfrostperioder vinteren 2014, men viser under befaring tegn til revegetering de fleste steder. Tett utbredelse med heigråmose i bunnsjiktet.

Fremmede arter

Fremmede arter som sitkagran, bergfuru/buskfuru finnes spredt i området. Artene står oppført i norsk svarteliste av 2012 med svært høy risiko.

Kulturminner

Det er registrert kulturminner i området (<https://kart.naturbase.no/>).

Skjøtsel og hensyn

Det anbefales oppstart med lyngsviing og beite dersom en vil stanse degenereringen av røsslyngen, og få lyngheia i god hevd igjen. Kystlyngheia vil gjennomgå en verdiforringelse ved fortsatt fravær av skjøtsel.

Helhetlig landskap

Kystlyngheia inngår i et større kompleks med kystlyngheiareal i Vikna kommune.

Verdibegrunnelse

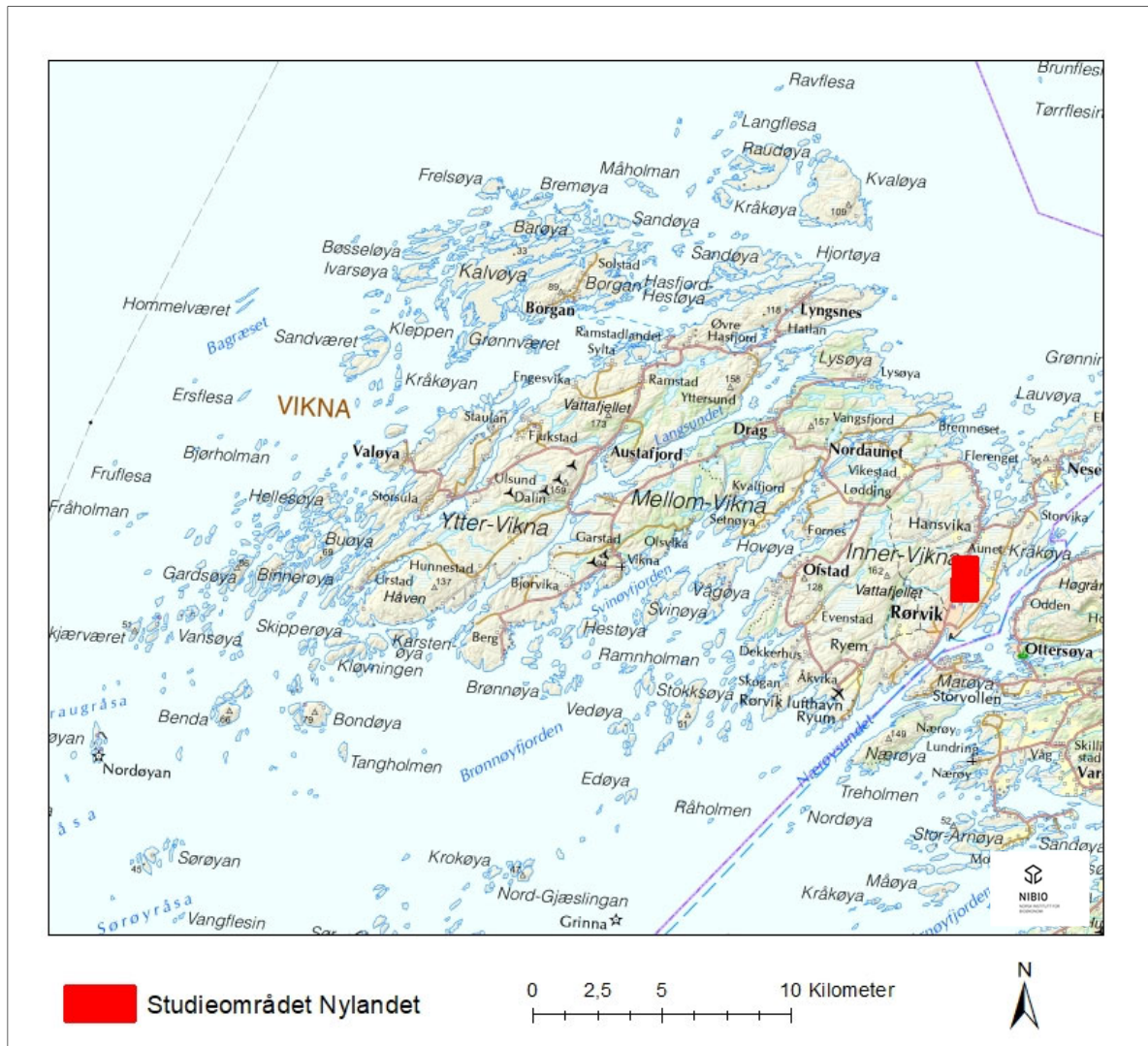
Kystlyngheia i planområdet er under til dels sterk påvirkning fra opphør av skjøtsel, fravær av sviing, noe gjengroing og spredning av fremmede bartrær. Røsslyngen i området er gammel, forvedet og kan beskrives som tidlig degenererende fase iht. lyngheisyklusen i skjøtelsboka for kulturlandskap (Norderhaug et al. 1999). Røsslyngen er i tillegg utsatt for omfattende skade som følge av tørke og

langvarig barfrostperioder vinteren 2014, men viser under befaring tegn til revegetering de fleste steder. Tett utbredelse med heigråmose i bunnsjiktet.

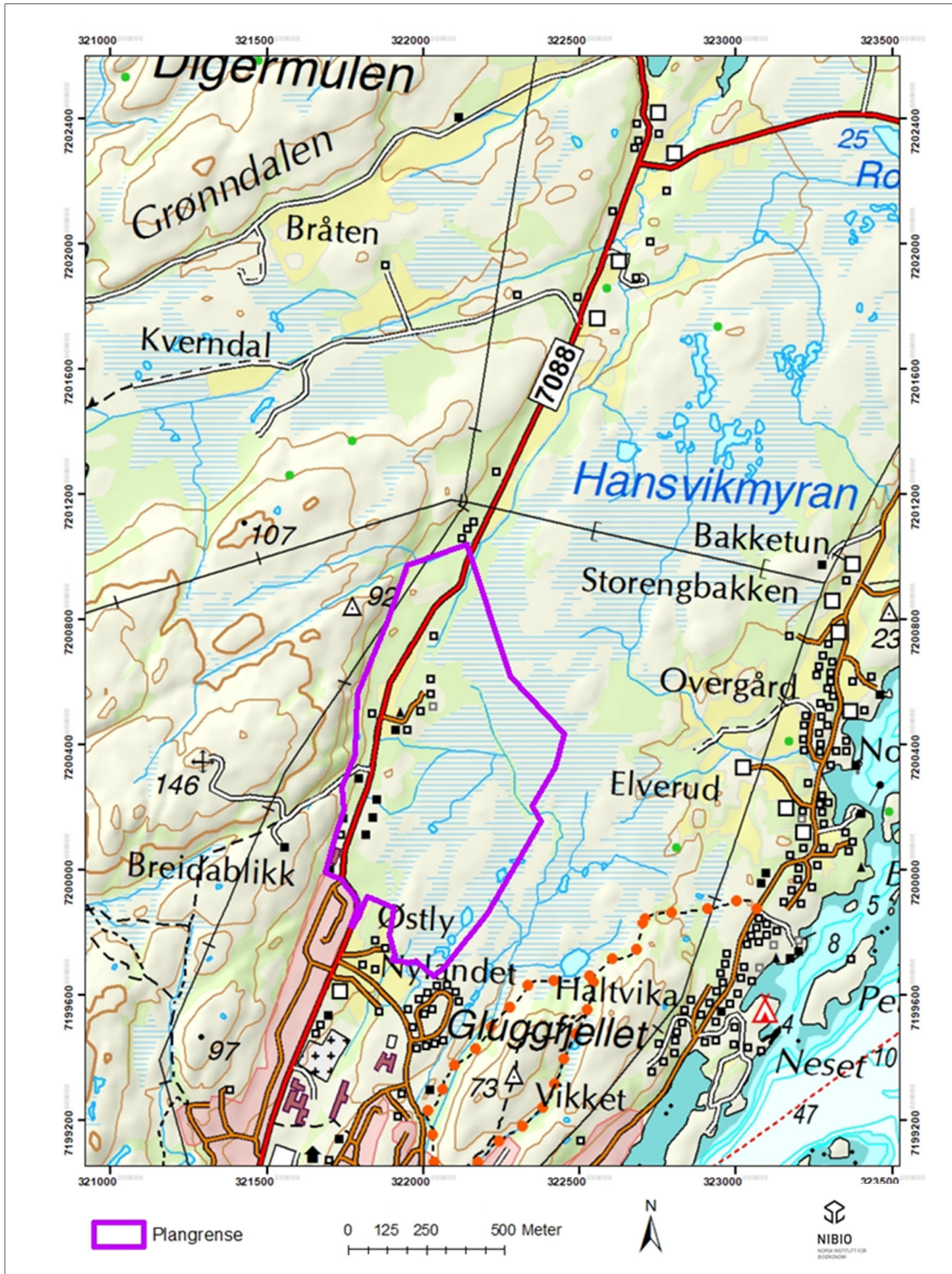
Med utgangspunkt i fakta-ark fra Miljødirektoratet (2015) gis de viktige parametere for verdisetting for kystlynghei følgende vekting: størrelse får lav vekting (areal under 100 daa), tilstand vurderes til lav (noe gjengroingspreg), påvirkning/bruk (fremmede arter) gis middels vekt, Rødlistearter får lav vekting. Verdi C.

Ved å ta opp igjen beite og/eller sviing som skjøtsel i årene fremover har lokaliteten potensiale til å utvikle seg til en kystlynghei-lokalitet med høyere verdi.

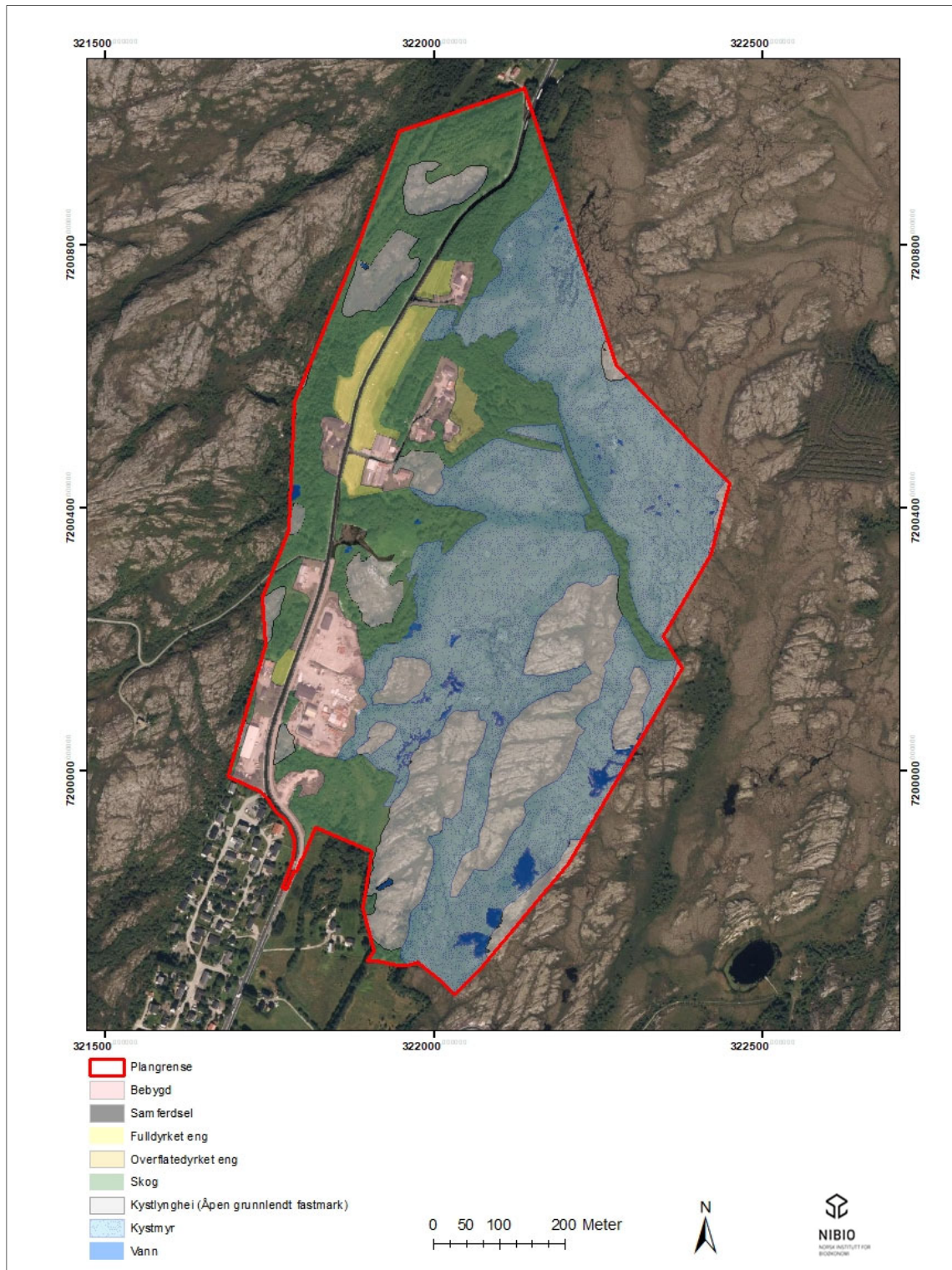
Kart

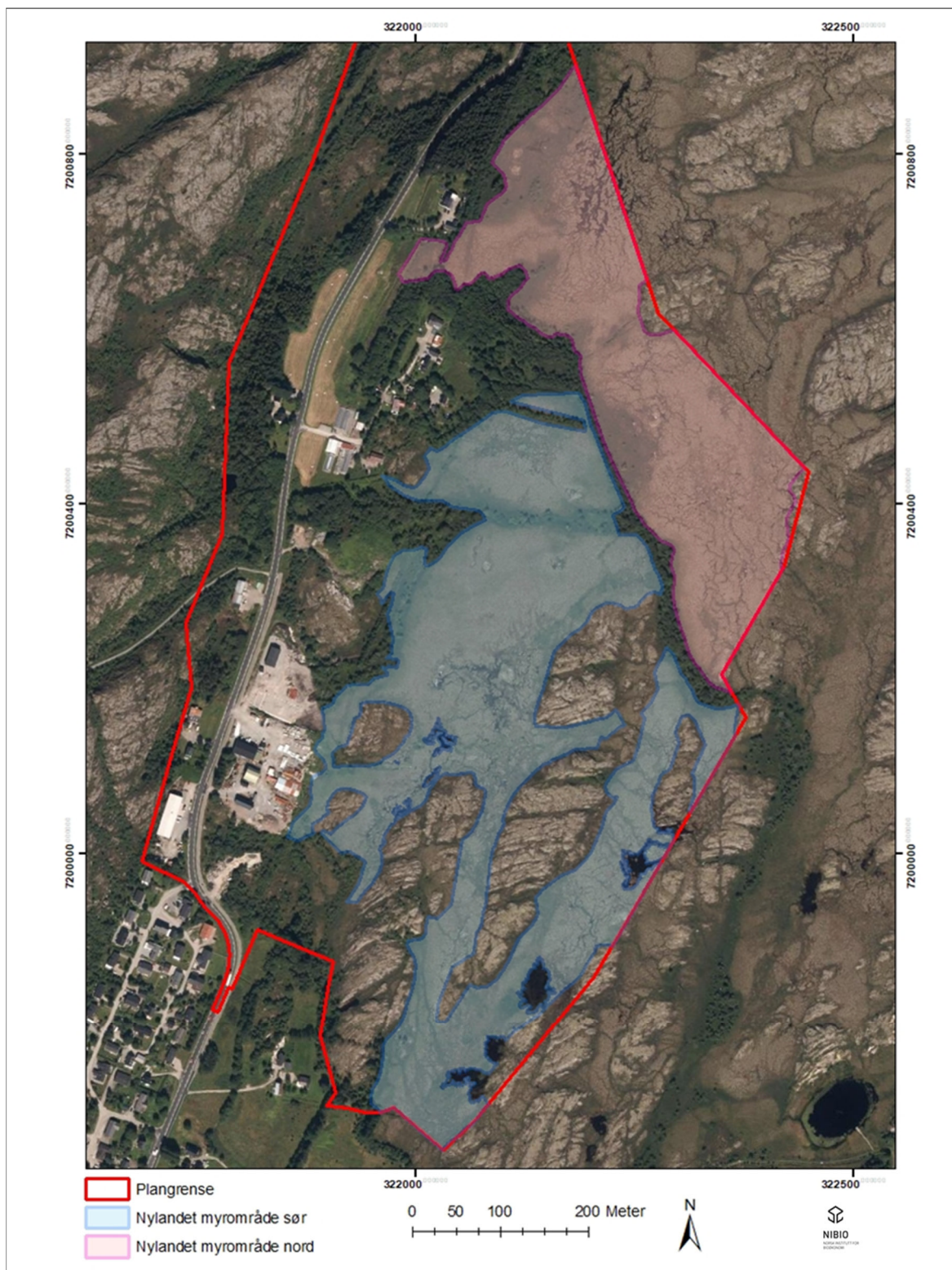
Figur 1. Beliggenheten til planområdet Nylandet på Inner-Vikna i Vikna kommune, inntegnet med rødt. Topografisk kart. Kartgrunnlag: Norge digitalt

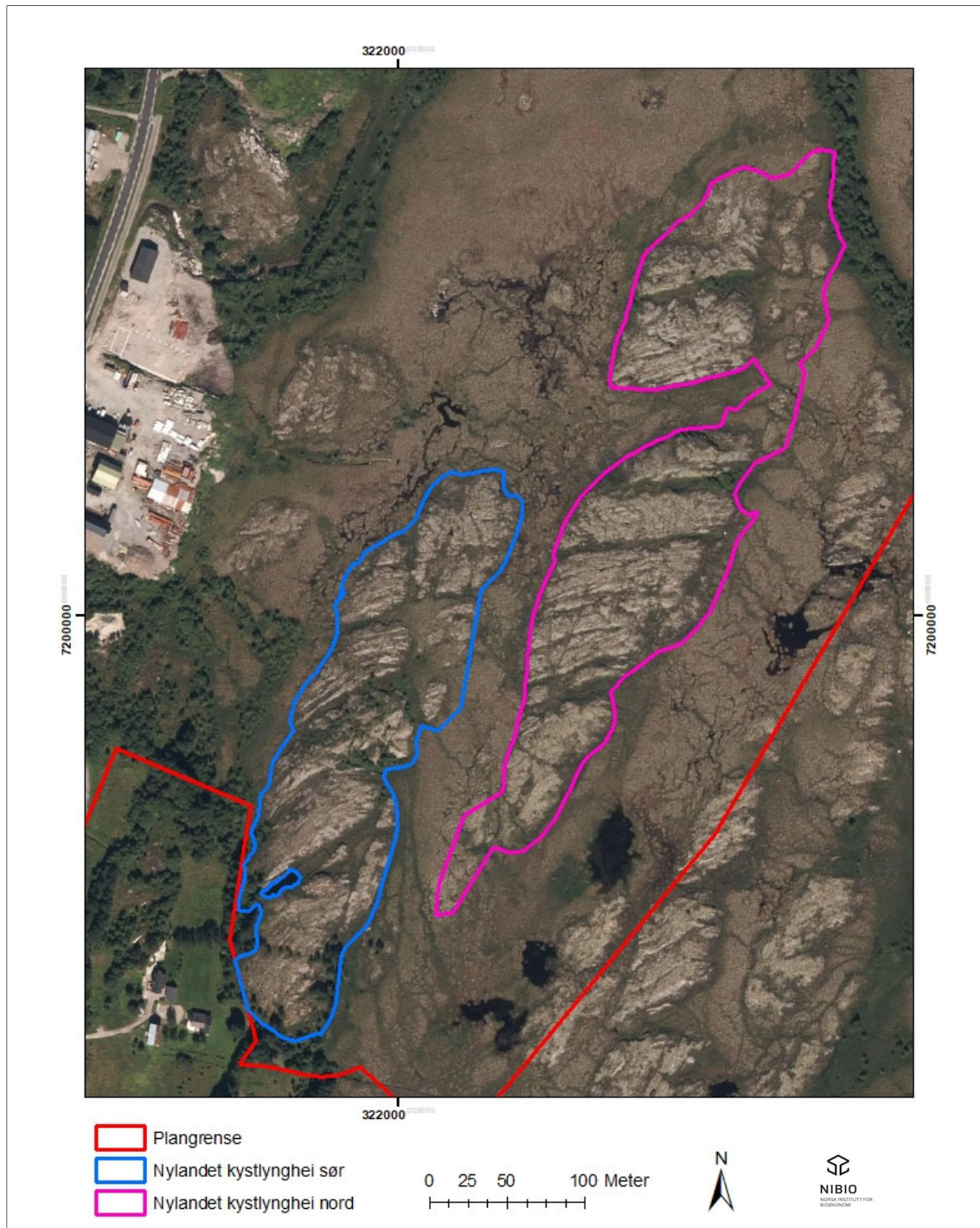
Figur 2. Planområdet Nylandet, inntegnet med lilla grense. Topografisk kart. Kartgrunnlag: Norge digitalt

Figur 3. Planområdet Nylandet (rød grense), kartlagte naturtyper basert på AR 5 er inntegnet. Ortofoto fra 2014. Kartgrunnlag: Norge digitalt

Figur 4. Kartlagte myrområder, (myrområde sør og myrområde nord), innenfor planområdet Nylandet (rød grense). Ortofoto fra 2014. Kartgrunnlag: Norge digitalt

Figur 5. Kartlagte kystlyngheimråder innenfor planområdet Nylandet inntegnet med blå og lilla grense, rød grense for planområdet. Ortofoto fra 2014. Kartgrunnlag: Norge digitalt

Bilder

Figur 6. Myrområdet sør på Nylandet sett fra nord mot sør-vest.

Foto: Synnøve Nordal Grenne/ NIBIO

Figur 7. Myrområdet sør på Nylandet sett fra nord mot sør.

Foto: Synnøve Nordal Grenne/ NIBIO

Figur 8. Myrområdet nord på Nylandet sett fra sør mot nord-øst.

Foto: Synnøve Nordal Grenne/ NIBIO

Figur 9. Kystlynghei sør på Nylandet sett fra sør mot nord-øst.

Foto: Synnøve Nordal Grenne/ NIBIO

Figur 10. Kystlynghei sør på Nylandet sett fra sør mot nord.

Foto: Synnøve Nordal Grenne/ NIBIO

Figur 11. Kystlynghei nord på Nylandet sett fra vest mot nord-øst.

Foto: Synnøve Nordal Grenne/ NIBIO

Artsliste som er basert på en rask gjennomgang av området og er ikke uttømmende.

Trær, busker og lyng

<i>Betula pubescens</i>	Bjørk
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Picea abies</i>	Gran
<i>Picea</i>	Sitkagran
<i>Pinus sylvestris</i>	Furu
<i>Pinus uncinata</i>	Bergfuru
<i>Pinus mugo</i>	Buskfuru
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Bløkkebær
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk
<i>Arctous alpinus</i>	Rypebær
<i>Andromeda polifolia</i>	Hvitlyng
<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling
<i>Salix sp.</i>	Vier
<i>Erica tetralix</i>	Kløkkelyng
<i>Kalmia procumbens</i>	Greplyng
<i>Myrica gale</i>	Pors
Urter	
<i>Chamaepericlymenum suecicum</i>	Skrubbær
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihand
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie
<i>Trientalis europaea</i>	Skogstjerne
<i>Succisa pratensis</i>	Blåknapp
<i>Blechnum spicant</i>	Bjønnekam
<i>Rubus chamaemorus</i>	Molte
<i>Melampyrum pratense</i>	Stormarimjelle
<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke
<i>Cardamine dentata</i>	Sumpkarse
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tettegras
Grasvekster	
<i>Avenella flexuosa</i>	Smyle
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvmyrull
<i>Trichophorum cespitosum ssp. cespitosum</i>	Bjønnskjegg
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Carex nigra nigra</i>	Slåtestarr

4 Kilder

- Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.
- Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper - Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2.utgave 2006 (oppdatert 2007)
- Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Johansen, L., Vesterbukt, P., & Grenne, S.N. 2017. Kartlegging av kystlynghei og sitkagran i Vikna kommune, Nord-Trøndelag. Oppfølging av trua naturtyper og fremmede arter i Vikna kommune
- Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Miljødirektoratet 2015. Miljødirektoratet sin veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. Utkast til faktaark 2015, kulturmark.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss
- Moen, A. og medarbeidere. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. 160 s. [Rapport 1 1983 i pdf-format](#)
- NGU u.d. Berggrunn Nasjonal berggrunnsdatabase. Lokalisert 02.10.15. på <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
- Halvorsen, R., Bryn, A., Erikstad, L. & Lindgaard, A. 2015. Natur i Norge (NiN). versjon 2.0.0. Artsdatabanken, Trondheim (<http://www.artsdatabanken.no/naturinorge>).
- Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.